

Uchwała Nr SO – 3/0954/269/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2023 r.

**w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Baranów sprawozdaniu
z wykonania budżetu Gminy za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r., w składzie:

Przewodniczący: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Agnieszka Ząbczyńska
Barbara Dymkowska

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Baranów sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Baranów za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Baranów za 2022 rok oraz informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Baranów, przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok (ze zm.), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (ze zm.) oraz z przedkładanymi Izbie sprawozdaniami za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

I.

1. Sprawozdanie zostało opracowane w formie opisowo - tabelarycznej.

W części opisowej sprawozdania zawarto informacje o zrealizowanych dochodach, wydatkach, przychodach i rozchodach budżetu. W odniesieniu do dochodów wskazano na ich źródła i stopień realizacji. Zawarto także informacje o skutkach obniżenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego górnych stawek podatkowych oraz o udzielonych zwolnieniach. Wskazano również na poziom zaległości i stopień realizacji podatków. W zakresie wydatków określono ich rzeczowe wykorzystanie i poziom realizacji. Wydatki majątkowe przedstawiono w układzie poszczególnych zadań. Przedstawiono realizację dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. W sprawozdaniu Wójt Gminy poinformował, że jednostki budżetowe nie utworzyły wydzielonego rachunku dochodów, o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W części tabelarycznej przedstawiono plan i wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej tj. w szczególności uchwalonego budżetu na 2022 r., wykonanie dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, plan i wykonanie dochodów i wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, realizację dochodów i wydatków z Funduszu Pomocy, realizację wydatków inwestycyjnych (w układzie: nazwa zadania, wykonanie), przychody i rozchody budżetu, zestawienie dotacji udzielonych z budżetu gminy.

2. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych o symbolu Rb wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że rok 2022 zamknął się deficytem budżetu w kwocie 6.370.095,81 zł, bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 79.322.478,84 zł, co stanowi 96,88 % planu, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 73.790.626,95 zł, tj. 100,16 % planu,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 5.531.851,89 zł, tj. 67,37 % planu,
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 85.692.574,65 zł, co stanowi 92,97 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 55.107.693,22 zł, tj. 93,07 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 30.584.881,43 zł, tj. 92,77 % planu,
 - c) przychody zrealizowano w wysokości 13.972.267,46 zł, co stanowi 125,91 % planu w tym:
 - niewykorzystane środki pochodzące z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych w kwocie 3.759.677,23 zł,
 - wolne środki w kwocie 9.000.000,00 zł,
 - nadwyżka z lat ubiegłych 1.212.590,23 zł,
 - d) rozchody zrealizowano w kwocie 600.000,00 zł, co stanowi 75,00 % planu i są spłaty kredytów i pożyczek.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2022 roku wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, co oznacza spełnienie wymogów określonych w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku” wynika, że zadłużenie Gminy wynosiło 8.400.000,00 zł, co stanowi 10,59 % wykonanych dochodów.
3. W sprawozdaniu zostały omówione zobowiązania Gminy na koniec 2022 roku, które wynosiły 2.160.369,23 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-28S – „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022”.
4. Na podstawie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz analizy sprawozdania budżetowego Rb-28S ustalono:
 - a) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków,
 - b) stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań ogółem przekracza plan ustalony w budżecie (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń):

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
600	60016	4300	621 000,00	620 593,45	20 779,20	641 372,65	20 372,65
750	75023	4300	500 500,00	489 247,91	16 481,69	505 729,60	5 229,60
801	80104	2310	240 000,00	231 016,05	34 157,66	265 173,71	25 173,71

852	85219	4300	21 000,00	19 377,77	1 971,16	21 348,93	348,93
855	85516	4300	169 200,00	168 194,79	2 173,64	170 368,43	1 168,43
Razem			1 551 700,00	1 528 429,97	75 563,35	1 603 993,32	52 293,32

W uchwale Nr XXX/253/2021 Rady Gminy Baranów z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie budżetu gminy na 2022 rok Rada Gminy określiła kwotę 2.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania. Ponadto, w uchwale Nr XXX/254/2021 Rady Gminy Baranów z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Baranów na lata 2022-2027 Wójt została upoważniona do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych była niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i których płatności wykraczały poza rok budżetowy.

5. Skład Orzekający stwierdził, że w 2022 roku poniesione zostały wydatki związane z zapłatą odsetek w dziale 855 rozdziale 85502 § 4580 w kwocie 389,73 zł (na plan 500,00 zł).

W złożonym Sprawozdaniu, na str. 91 Wójt w zakresie opłaconych odsetek złożyła następujące wyjaśnienia: „W dziale 855, rozdział 85502 § 4580 wykonano kwotę 389,73 zł na zwrot odsetek od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne przekazywane do budżetu wojewody). Odsetki wpływały do Urzędu Gminy, księgowano na dochodach w dziale 855, rozdział 85502 § 0920.”

6. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych odbiegało w niewielkim stopniu od planu w niżej wskazanych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan w zł	Wykonanie w zł	%
750	75023	4440	68 736,07	66 873,53	97,29%
801	80104	4440	111 793,35	109 188,12	97,66%

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923, z późn. zm.) „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na ZFŚS (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu jak i wykonania.

7. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2022 r. osiągnęły poziom 3.253.775,21 zł, w tym zaległości to kwota 3.038.148,57 zł. Wójt w sprawozdaniu wyszczególnił tytuły należności i zaległości oraz podał ich wysokość w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego nastąpił spadek zaległości o kwotę 2.713,81 zł. W sprawozdaniu Wójt poinformowała o podjętych działaniach celem ich wyegzekwowania.
8. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział §	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	196.000,00	207.582,15	85153	10.000,00	0,00
75618 § 0270	92.507,17	92.507,17	85154	429.112,56	295.266,90
Razem	288.507,17	300.089,32	Razem:	439.112,56	295.266,90

Kwota planowanych w 2022 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych.

Na str. 30 i 91 sprawozdania Wójt podał informację, że „(...) Kwota 155.427,81 zł zostanie dodana do budżetu w roku 2023”.

Zgodnie z przepisem z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

9. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Planowanie i wykonanie dochodów jak i wydatków przedstawia się następująco:

Dochody w zł		Wydatki w zł	
dz. 900 rozdz. 90002 §§0490 i 0910		dz. 900 rozdz. 90002 §§ 4010, 4110, 4120, 4210, 4300, 4610	
Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
2.525.000,00	2.262.620,33	2.634.071,84	2.327.550,51

W sprawozdaniu Wójta z wykonania budżetu za 2022 rok zapisano: „Rok 2022 zakończył się stratą na śmieciach w kwocie -64.930,18 zł, ale z 2021 roku pozostało 109.071,84 zł dlatego na koniec 2022 mamy nadwyżkę na odpadach w kwocie 44.141,66 zł.”

Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z art. 6r ust. 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) „Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.). „Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

3) obsługi administracyjnej tego systemu;

4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.”.

W sprawozdaniu odniesiono się do wydatków poniesionych na obsługę administracyjną systemu, na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów oraz utrzymanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, nie zamieszczono objaśnień dot. innych wydatków tj. czy ponoszono wydatki na edukację ekologiczną. W opiniowanym sprawozdaniu nie podano również informacji, czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano fakultatywne wydatki na: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz na sfinansowanie kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z przepisem art. 6r ust. 2e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy należy ujmować informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, wraz z objaśnieniami.

III. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich (w układzie: nazwa przedsięwzięcia, okres realizacji, łączne nakłady finansowe, limit 2022, wykonanie 2022 r., wykonanie ogółem, % wykonania), co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

IV. Inne uwagi:

- w tabeli przedstawiającej realizację wydatków majątkowych nie odniesiono się do zadań: „Droga Mroczeń – Słupia Nr G852555P i G852537P” oraz „Ścieżka pieszo-rowerowa w Mroczeniu (po torach)”. Zadania te były zaplanowane w budżecie roku 2022,
- w części opisowej dotyczącej wydatków majątkowych (str. 97), przy punkcie 8 „Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych” zawarto informację „W dniu 29.06.2021 r. dokonano odbioru końcowego robót”,
- przy opisie zmian dokonanych w trakcie roku na realizację programów finansowanych z udziałem środków unijnych nie odniesiono się do zmian dokonanych w dz. 900 rozdz. 90004.

V. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego uwzględnia dane określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

(-) Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby
w terminie 14 dni od daty jej doręczenia